

Ikt. sz.: NEB-41/11-2/2019.

NEB-3/2019. sz. ülés
(NEB-16/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Magyarországi nemzetiségek bizottságának**
2019. március 18-án, hétfőn, 11 óra 07 perckor
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 562. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető</i>	5
<i>A határozatképesség megállapítása</i>	5
<i>A napirend elfogadása</i>	5
<i>A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításához kapcsolódóan egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/5244. szám)</i>	5
<i>Hozzászólások</i>	6
<i>Határozathozatal</i>	8
<i>Egyebek</i>	8
<i>Az ülés berekesztése</i>	8

Napirendi javaslat

1. A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításához kapcsolódóan egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/5244. szám) [1]
(Hende Csaba, Barcza Attila, Demeter Zoltán, Dr. Bajkai István (Fidesz), Dr. Vejkey Imre (KDNP), Dr. Völner Pál (Fidesz), Nacsa Lőrinc (KDNP), Herczeg Tamás (Fidesz) képviselők önálló indítványa)
 - a) Döntés részletes vita lefolytatásáról a HHSZ 32. § (2) bekezdése alapján
 - b) A bizottság véleményének kialakítása a HHSZ 36. § (5) bekezdése alapján
2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Ritter Imre** nemzetiségi képviselő, a bizottság elnöke

Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló
Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószóló
Kreszta Traján román nemzetiségi szószóló
Szolga József horvát nemzetiségi szószóló
Szuperák Brigitta ukrán nemzetiségi szószóló
Sianos Tamás görög nemzetiségi szószóló

Helyettesítési megbízást adott:

Farkas Félix roma nemzetiségi szószóló Ritter Imre nemzetiségi képviselőnek
Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló Szuperák Brigitta ukrán nemzetiségi szószólónak
Paulik Antal szlovák nemzetiségi szószóló Szolga József horvát nemzetiségi szószólónak
Rónayné Slaba Ewa Maria dr. lengyel nemzetiségi szószóló Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószólónak
Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló Sianos Tamás görög nemzetiségi szószólónak

A bizottság titkársága részéről

Schweighoffer Anita bizottsági munkatárs

Meghívottak:

Dr. Fedor Tibor, a Miniszterelnökség Egyházi Koordinációs és Kapcsolattartási Főosztályának főosztályvezetője
Tircsi Richárd, a Miniszterelnökség Nemzetiségi Főosztályának főosztályvezetője
Dr. Kiss Balázs, az Alapvető Jogok Biztosa Hivatalának jogi főmunkatársa
Dr. Topuzidisz Dimitrisz, a Magyarországi Görögök Országos Önkormányzatának szóvivője

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 07 perc)

Elnöki bevezető

RITTER IMRE nemzetiségi képviselő, a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok, hölgyeim és uraim! Nálunk az órák egy kicsit megzavarodtak, elnézést, hogy egy kicsit később kezdünk. A Magyarországi nemzetiségek bizottsága ülését megnyitom. Köszöntöm a megjelent szószólókat, munkatársaikat, a megjelent érdeklődőket.

Külön szeretném köszönteni dr. Fedor Tibor főosztályvezető urat, a Miniszterelnökség Egyházi Koordinációs és Kapcsolattartási Főosztályának vezetőjét, Tircsi Richárd urat, a Miniszterelnökség Nemzetiségi Főosztályának főosztályvezetőjét és dr. Kiss Balázs urat, az Ombudsmani Hivatal jogi referensét.

A határozatképesség megállapítása

A jelenléti ív alapján megállapítom, hogy a mai bizottsági ülésen a bizottság határozatképes: 6 fő bizottsági tag személyesen van jelen, 6 fő helyettesítéssel. Farkas Félix roma nemzetiségi szószóló helyettesítéssel bízta meg Ritter Imre nemzetiségi képviselőt, Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló helyettesítéssel bízta meg Szuperák Brigitta ukrán nemzetiségi szószólót, Paulik Antal szlovák nemzetiségi szószóló helyettesítéssel bízta meg Szolga József horvát nemzetiségi szószólót, dr. Rónayné Slaba Ewa Maria lengyel nemzetiségi szószóló helyettesítéssel bízta meg Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószólót (*Kreszta Traján megérkezik a bizottsági ülésre.*), Varga Szimeon nemzetiségi szószóló helyettesítéssel bízta Sianos Tamás görög nemzetiségi szószólót. Üdvözlöm Kreszta Traján román nemzetiségi szószólót. Annyiban módosul, hogy 7 fő van jelen személyesen, 5 fő van helyettesítéssel, tehát 12 szavazattal kezdjük meg a bizottsági ülést.

A napirendet a meghívóban előzetesen kiküldtük. Kérdezem, hogy van-e a napirenddel kapcsolatban valakinek észrevétele, kiegészítése. (*Nincs jelentkező.*)

A napirend elfogadása

Ha nincs, akkor felteszem szavazásra. Aki egyetért a kiküldött napirenddel, kérem, kézfeltartással jelezze! (*Szavazás.*) Köszönöm. Ki tartózkodott? (*Szavazás.*) Ki van ellene? (*Szavazás.*) Megállapítom, hogy bizottság 12 igen szavazattal egyhangúlag elfogadta a kiküldött napirendet.

A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításához kapcsolódóan egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/5244. szám)

Az 1. napirendi pont a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításához kapcsolódóan egyes törvények módosításáról szóló T/5244. számú törvényjavaslat. A törvényjavaslat az Országgyűlés honlapján megtalálható. A bizottság titkársága a törvényjavaslat linkjét kiküldte, így mindenki áttanulmányozhatta azt. Tájékoztatom a bizottságot, hogy a törvényjavaslat tárgysorozatba-vétele esetén tudunk kapcsolódni az indítványhoz. Ugyanebben az időben tárgyalja az Igazságügyi bizottság.

Most előzetesen az a) pontban döntenünk kell a részletes vita lefolytatásáról a házszabályi rendelkezések 32. § (2) bekezdése alapján. Javaslom, hogy a bizottság a szerkezeti egységek tekintetében a részletes vitát az 1-57. §, tehát a törvényjavaslat

egésze tekintetében folytassa le. Van-e más vélemény vagy észrevétel? *(Nincs jelentkező.)*

Ha nincs, akkor aki ezzel egyetért, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Ki van ellene? *(Szavazás.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy egyhangúlag elfogadtuk.

A b) pont a bizottság véleményének kialakítása a házszabályi rendelkezések 36. § (5) bekezdése alapján. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy a napirenddel kapcsolatban van-e valakinek véleménye, észrevétele, hozzászólása. *(Nincs jelentkező.)* Ha nincsen, akkor átadnám a szót előbb a kormány képviselőjének itt lévő meghívottaknak.

Hozzászólások

TIRCSI RICHÁRD, a Miniszterelnökség fősztályvezetője: Köszönjük a szót. Nagy tisztelettel köszöntjük mi is a bizottság tagjait és a jelenlévőket. A Magyar Országgyűlés tavaly decemberben elfogadta az egyházügyi törvény szükséges módosítását, és szükség volt az ebben lefektetett terminológiákat átvezetni. Erről szól a mostani törvénymódosítási javaslat. Tisztelettel kérjük a javaslat támogatását, illetve ha bármilyen kérdés esetén állhatunk a bizottság rendelkezésére, akkor itt vagyunk, tegyék fel. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Én csak két dologra vonatkozóan szeretnék észrevételt tenni. Az egyik, amiről azt gondolom, nagyon fontos, hogy a 14. pontban a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi CXIV. törvény módosítása a 26. §-ban meghatározza a közgyűjtemény fogalmát, amennyiben „Az állam, a helyi önkormányzat, valamint a nemzetiségi önkormányzat, a köztisztviselő és a közalapítvány fenntartásában működő vagy általuk alapított könyvtár, levéltár, muzeális intézmény, kép- és hangarchívum. A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség kérelmére ezekkel azonos elbírálás alá kerülhetnek a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség, vagy az egyházi jogi személy fenntartásában működő, állami nyilvántartásba vett gyűjtemények (könyvtár, levéltár, muzeális intézmény, kép- és hangarchívum)”.

Amiért ezt kiemelném, mert ez a definíció az állam, a helyi önkormányzat, a köztisztviselő, a közalapítvány fenntartásában működő közgyűjteményekkel azonos szinten említi nagyon helyesen a nemzetiségi önkormányzatok által fenntartottakat is, ugyanakkor ezek fenntartásához való hozzájárulásban nem azonos elbírálásban részesülünk. Ez nem ennek a törvénymódosításnak a témája, de azt gondolom, erre majd ennek kapcsán is vissza kell térnünk.

A másik terület, aminek szintén nem a törvényi szabályozása, hanem a finanszírozási része több alkalommal problémás volt és vitatott, a 46. §-ban - a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény módosítása kapcsán - szabályozza és tér ki a törvényjavaslat. Az állam, a települési önkormányzat vagy a nemzetiségi önkormányzat által fenntartott nevelési, oktatási intézményben a szülő, tanuló kérésére szervezett és nem a kötelező tanulói foglalkozások részét képező hitoktatást, továbbiakban fakultatív hitoktatást, egyházi jogi személy az etika óra helyett választható hit- és erkölcsoktatást, bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személy szervezheti az e törvényben meghatározott keretek között. Nálunk több alkalommal volt az a probléma, hogy az egyháznak kell ez esetben a finanszírozását végeznie, vagy pedig a hitoktatást kérő fenntartónak. A hitoktatást végző fenntartó a nemzetiségi önkormányzatok esetében nem kap erre finanszírozást, és több helyen volt vita, hogy ilyen esetben ezt a hitoktatást végző egyháznak kell-e finanszíroznia, vagy pedig a

fenntartónak. Ez megint nem ennek a törvénymódosításnak a témája, de ennek kapcsán majd erre is ki kell térni.

Kérdezem, hogy ezekkel kapcsolatban van-e esetleg észrevétel. *(Jelzésre:)* Parancsoljon, megadom a szót dr. Fedor Tibor főosztályvezető úrnak.

DR. FEDOR TIBOR, a Miniszterelnökség főosztályvezetője: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Az Egyházi Koordinációs és Kapcsolattartási Főosztályt vezetem, tehát a hitoktatás kérdése bizonyos értelemben az egyházak vonatkozásában is változatlanul aktuális, és foglalkozunk is vele, hogy hogyan lehetne valahol ezt az egészet egységesíteni. Nagyon röviden, amit elnök úr előadott, ezzel kapcsolatban megpróbálnám néhány mondatban összefoglalni, hogy jelenleg hogy látjuk a dolgot. A hitoktatás alapvetően két módon valósulhat meg a magyarországi iskolákban. Az egyik a kötelező állami etikaoktatás helyett az egyházi jogi személyek által vállalt hit- és erkölcsoktatás, ami természetesen a tanrend része és párhuzamosan folyik az etikaoktatással teljes állami finanszírozás mellett. Ott is a kis létszámú hit- és erkölcsstancsoportok finanszírozásával kapcsolatban vannak problémák, de ebben is lépett a kormányzat ezeknek a finanszírozási problémáknak a megoldása érdekében.

A másik az úgynevezett fakultatív hitoktatás, ami azt jelenti, hogy a tanrenden és tanórán kívül is bármely egyházi jogi személy vagy vallási közösség, amennyiben van szülői igény, akkor természetesen tarthat fakultatív hitoktatást. Azt jelezzük, hogy ez a fakultatív hitoktatás az, amit nem az állami iskola, a fenntartó finanszíroz, hanem ennek a finanszírozási kerete az egyházi államtitkárság, az egyházi és nemzetiségi államtitkárság fejezetében van jelenleg a Miniszterelnökségen belül.

Nem tudom, elnök úr esetleg arra is gondolt-e, hogy az egyházak oldaláról felmerült az a kérdés, hogy ha van egy egyházi fenntartású iskola, viszont van egy másik egyház által végzendő hitoktatásra igény, mert azt tudjuk jól, hogy főként a történelmi egyházak által fenntartott iskolák az adott történelmi egyház hitelvei alapján működnek, de viszonylag felekezetszemlegesen, tehát más felekezeti gyerekeket, tanulókat is felvesznek, és természetesen lehetőségük van a saját felekezetük szerinti hittanóra igénybevételére. Ennek a finanszírozása kétségkívül, mondjuk így, talán nem teljes körűen megoldott, mert a fenntartó egyház értelemszerűen a másik egyház által végzett hitoktatást nem finanszírozza, erre nem terjed ki az állami iskolai hit- és erkölcsoktatás finanszírozása, viszont az egyházak ezt is általában az államtitkárságunk rendelkezésére álló fakultatív hitoktatás keretből finanszírozzák.

Szeretném jelezni, hogy a fakultatív hitoktatási előirányzat ebben az évben 500 millió forinttal emelkedett a korábbi évekhez képest, valamint egyébként az állami iskolai hit- és erkölcsoktatás vonatkozásában a kis létszámú hit- és erkölcsstancsoportok finanszírozása is a duplájára emelkedett, 400 millióról 800 millióra. Nem mondjuk azt, hogy biztos, hogy száz százalékosan minden probléma meg van oldva, de igen komoly lépések történtek ezeknek a problémáknak a rendezése érdekében. Ha ezzel kapcsolatban bármi más kérdés vagy további egyeztetési igénye van a nemzetiségi bizottságnak, természetesen azzal kapcsolatban is rendelkezésre állunk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ez jó hír. Meghatározóan és alapvetően arra gondoltam, hogy ha nemzetiségi önkormányzati fenntartásban lévő intézménynél van fakultatív hitoktatás, azzal együtt, hogy valóban előfordulhat olyan, hogy más felekezeti, hiszen döntően azonos felekezethez tartozók, de valóban valamikor más felekezeti is tanulnak egy nemzetiségi általános iskolában vagy középiskolában. Ez magyarul azt jelenti, hogy az államtitkárság finanszírozza ezeket?

DR. FEDOR TIBOR, a Miniszterelnökség fősztályvezetője: A fakultatív hitoktatást, mint olyat az államtitkárságunk finanszírozza, és mondtam, hogy most emelkedett 500 millió forinttal ez az előirányzat. Tehát most nyilvánvalóan az egyházakkal közösen meg fogjuk vizsgálni, hogy ebben az évben ez a megnövekedett előirányzat milyen mértékben segíti elő a különböző típusú fakultatív hitoktatások finanszírozását, működtetését, és ha még mindig maradnak hézagok, akkor természetesen készek vagyunk e tekintetben lépni. Ha a nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott iskolák esetében a fakultatív hitoktatást egyház végzi, akkor nyilván ugyanúgy ebből a keretből igényt tarthat rá. Viszont úgy tudom, hogy törvényileg a nemzetiségi önkormányzat által fenntartott köznevelési intézményekben is ugyanúgy tulajdonképpen az etika helyett az egyházi hit- és erkölcsoktatás választható. Ennek a finanszírozása az EMMI hatáskörébe tartozik - oktatási államtitkárság -, én azt gondolom, hogy ezt onnan biztosítani kell, de természetesen ebben az ügyben is tudunk tájékozódni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem, hogy van-e még valakinek észrevétele, kiegészítése. *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, akkor a bizottsági vélemény előadójának megválasztása következik. Kérdezem, hogy a bizottság tagjai közül kívánja-e valaki a bizottság véleményét előadni a parlamenti általános vitában. Ez a keddi napon, tehát holnap délután lesz. *(Nincs jelentkező.)*

Határozathozatal

Ha nincs jelentkező, akkor én vállalnám természetesen a bizottsági vélemény előadását. Aki ezzel egyetért, kérem, hogy kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Ki van ellene? *(Szavazás.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy egyhangúlag elfogadtuk. Holnap délután - a szavazások után - az általános vitában 15 perc áll majd rendelkezésre. Ezzel az 1. napirendi pontot lezárom.

Egyebek

A 2. napirendi pont az egyebek. Kérdezem, hogy az egyebekben van-e valakinek mondanivalója, észrevétele.

Az ülés berekesztése

Ha nincs, akkor kicsit ellensúlyozva a múlt heti maratoni ülésünket, most a másik irányba mentünk. Köszönöm mindenkinek a részvételt. További szép napot kívánok! Ezzel az ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 24 perc)

Ritter Imre
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Vicai Erika